

ANALIZA IZVJEŠTAJA O NOVČANIM TOKOVIMA NA PRIMJERU PODUZEĆA AD PLASTIK D.D.

Milačić, Maja

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:390779>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-04-25**

Repository / Repozitorij:

[REFST - Repository of Economics faculty in Split](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET**

ZAVRŠNI RAD

**ANALIZA IZVJEŠTAJA O NOVČANIM
TOKOVIMA NA PRIMJERU PODUZEĆA
AD PLASTIK D.D.**

Mentor:

doc. dr. sc. Ivana Dropulić

Studentica:

Maja Milačić

Split, veljača, 2018.

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
1.1 Problem istraživanja	3
1.2 Cilj rada.....	3
1.3 Metode rada	4
1.4 Struktura rada	5
2. POJAM I STRUKTURA IZVJEŠTAJA O NOVČANIM TOKOVIMA....	6
2.1 Regulatorna financijskog izvještavanja	6
2.2 Definicija izvještaja o novčanim tokovima.....	8
2.3 Struktura izvještaja o novčanim tokovima	9
2.4 Metode sastavljanja izvještaja o novčanim tokovima	11
2.4.1 Direktna metoda	11
2.4.2 Indirektna metoda.....	13
3. TEMELJNI POSTUPCI ANALIZE IZVJEŠTAJA O NOVČANIM TOKOVIMA.....	16
3.1 Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima	16
3.2 Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima.....	17
3.3 Pokazatelji izvještaja o novčanim tokovima	17
3.3.1 Pokazatelj ocjene likvidnosti i solventnosti	18
3.3.2 Pokazatelji kvalitete dobiti	18
3.3.3 Pokazatelji kapitalnih izdataka.....	19
3.3.4 Pokazatelji povrata novčanog toka.....	20
4. IZRADA I ANALIZA IZVJEŠTAJA O NOVČANIM TOKOVIMA NA PRIMJERU AD PLASTIK D.D.....	22
4.1 Općenito o poduzeću AD Plastik d.d.	22
4.2 Analiza izvještaja o novčanim tokovima poduzeća AD Plastik d.d.	24
4.2.1 Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima poduzeća AD Plastik d.d.	28
4.2.2 Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima poduzeća AD Plastik d.d.	29

4.2.3	Analiza izvještaja o novčanim tokovima pomoću pokazatelja na poduzeću AD Plastik d.d.....	31
5.	ZAKLJUČAK.....	33
	LITERATURA	35
	POPIS TABLICA.....	37
	SAŽETAK.....	38
	SUMMARY.....	39

1. UVOD

U uvodnom dijelu završnog rada govoriti će se o problemu istraživanja, ciljevima istraživanja, metodama istraživanja te strukturi završnog rada.

1.1 Problem istraživanja

Sposobnost generiranja novca od iznimne je važnosti za poslovanje poduzeća te je istu potrebno identificirati i analizirati na primjeru poduzeća AD Plastik d.d. korištenjem izvještaja o novčanim tokovima.

Ostvarivanje dobiti nije nužno povezano s generiranjem novca ili novčanih ekvivalenata.¹ Mogu se pojaviti slučajevi da poduzeća odnosno poduzetnik posluje profitabilno, ostvaruje dobit ali istovremeno je nelikvidan za podmirenje obveza u njihovom roku dospeljeća. Zato je vrlo važno znati generirati novac da bi poduzeće uspješno poslovalo.

Da bi se dobila slika o financijskoj sposobnosti poduzeća i utvrdila njegova uspješnost odnosno neuspješnost poslovanja, potrebno je znati čitati financijske izvještaje. Svake godine poduzeće izdaje godišnje izvještaje jer pomoću njih dobivamo podatke o poslovanju, koliko je poduzeće sposobno stvarati novac iz redovitih, osnovnih aktivnosti i je li dovoljno da bi poduzeće moglo normalno poslovati.²

1.2 Cilj rada

Cilj završnog rada je prikazati i analizirati izvještaj o novčanim tokovima poduzeća AD Plastik d.d. za razdoblje od 2013. do 2016. godine temeljem horizontalne i vertikalne analize te analize putem pokazatelja.

U analizi izvještaja o novčanim tokovima putem pokazatelja koristit će se sljedeći pokazatelji:

- pokazatelji ocjene likvidnosti
- pokazatelji kvalitete dobiti

---

¹ Aljoša Šestanović, Jurica Vukas, Marijana Stojanović (2015.) : Znanstveno stručni časopis o obrazovanju za poduzetništvo, Važnost novčanog toka kao pokazatelja kvalitete poduzetničkog uspjeha, str. 123-136

² Vidučić LJ.,(2006): Financijski menadžment, RRI F, Zagreb, str. 317

- pokazatelji kapitalnih izdataka
- pokazatelji povrata novčanih tokova

1.3 Metode rada

Metode koje će se koristiti pri izradi rada su:³

- Metoda indukcije je početni, a dedukcija je završni proces u znanstvenim spoznajama.
- Metoda indukcije omogućuje se na temelju pojedinačnih ili posebnih činjenica i dolazi do formiranja zakonitosti odnosno spoznaje novih činjenica.
- Metoda dedukcije je sustavna i dosljedna primjena deduktivnog načina zaključivanja u kojem se iz općih stavova izvode posebni, pojedinačni zaključci. Bitno obilježje dedukcije je u tome da rezultati uvijek imaju karakter značajnih znanstvenih spoznaja. Jedni od elemenata dedukcije su metoda analize i sinteze.
- Metoda analize je postupak znanstvenog istraživanja i objašnjenja stvarnosti putem raščlanjivanja složenih misaonih pojmova na njihove jednostavnije sastavne dijelove i elemente i izučavanje svakog dijela za sebe i u odnosu na druge dijelove.
- Metoda sinteze je postupak znanstvenog istraživanja i objašnjavanja stvarnosti putem spajanja, sastavljanja jednostavnih misaonih učinaka u složene.
- Metoda kompilacije je postupak preuzimanja tuđih rezultata znanstveno istraživačkog rada, odnosno tuđih opažanja, stavova, zaključaka i spoznaja. Temelji se na oponašanju drugih, ali se često preuzimaju dijelovi iz tuđih radova.
- Metoda studije slučaja je postupak kojim se izučava neki pojedinačni slučaj iz određenog znanstvenog područja (npr. ekonomija, prava, geografije, tehnologije prometa itd.). Metoda studije slučaja na primjeru ekonomije je izučavanje produktivnost u određenom poduzeću.
- Metoda deskripcije je postupak jednostavnog opisivanja ili ocrtavanja činjenica procesa i predmeta u prirodi i društvu te njihovih empirijskih potvrđivanja odnosa i veza, ali bez znanstvenog tumačenja i objašnjenja.

---

³ Zelenika, R. (2000): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela, Ekonomski fakultet u Rijeci, Rijeka, str. 323-350

1.4 Struktura rada

Rad je podijeljen u pet poglavlja. Prvi je uvod, u kojem će se definirati problem istraživanja, navesti ciljeve istraživanja, korištene metode u istraživanju te na kraju prikazati strukturu rada.

U drugom dijelu bit će opisan izvještaj o novčanim tokovima, odnosno tko ga sastavlja, kad se sastavlja i tko ga koristi.

Treći dio objašnjava postupke analize izvještaja o novčanim tokovima. Detaljnije će se razraditi horizontalna i vertikalna analiza kao i analiza izvještaja o novčanim tokovima putem pokazatelja.

Četvrti dio se odnosi na empirijski dio rada, u kojem će biti izrađena i prikazana analiza izvještaja o novčanim tokovima na konkretnim podacima poduzeća AD Plastik d.d. za razdoblje od 2013. do 2016. godine.

U zadnjem, petom poglavlju iznesen je zaključak. U zaključku će se sjediniti sva istraživanja kako teorijska tako i empirijska istraživanja ovog rada. Na temelju dobivenih podataka provedbom analiza na izvještajima o novčanim tokovima, zaključit će se uspješnost poslovanja samog poduzeća AD Plastik d.d.

2. POJAM I STRUKTURA IZVJEŠTAJA O NOVČANIM TOKOVIMA

2.1 Regulativa financijskog izvještavanja

Zakonom o računovodstvu⁴ uređuje se računovodstvo poduzetnika, razvrstavanje poduzetnika, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, primjena standarda financijskog izvještavanja i tijelo za donošenje standarda financijskog izvještavanja, godišnji financijski izvještaji i konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja, izvještaja o plaćanju javnom sektoru, revizija financijskih izvještaja i godišnjih financijskih izvještaja, sadržaj godišnjeg izvješća, javna objava godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća te obavljanje nadzora.

Prema Zakonu o računovodstvu⁵ poduzetnici se razvrstavaju na mikro, male, srednje i velike. To ovisi o pokazateljima koji se gledaju zadnji dan poslovne godine koja prethodi poslovnoj godini za koju se sastavljaju financijski izvještaji. Pokazatelji na temelju kojih se razvrstavaju poduzetnici su:

- iznos ukupne aktive
- iznos prihoda
- prosječan broj radnika tijekom poslovne godine.

Svaki poduzetnik je dužan prikupljati i sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje sukladno ZOR-u. Mora sastavljati i godišnja financijska izvješća tako da je moguće provjeriti financijski položaj i uspješnost poslovanja poduzetnika.

Godišnje financijske izvještaje čine: ⁶

- izvještaj o financijskom položaju (bilanca)
- račun dobiti i gubitka
- izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
- izvještaj o novčanim tokovima

---

⁴Narodne novine, 120/2016, Zakon o računovodstvu, Članak 1.

⁵Narodne novine, 120/2016, Zakon o računovodstvu, Članak 5.

⁶Narodne novine, 120/2016, Zakon o računovodstvu, Članak 9.

- izvještaj o promjenama kapitala
- bilješke uz financijske izvještaje.

Svaka pravna i fizička osoba dužna je sastavljati financijske izvještaje prema odredbama navedenog ZOR-a. Mali i mikro poduzetnici sastavljaju bilancu, račun dobiti i gubitka i bilješke uz financijske izvještaje. Dok srednji i veliki poduzetnici sastavljaju sve financijske izvještaje. Sastavljaju se za poslovnu godinu sukladno članku 7., gdje se poslovna godina smatra kalendarska godina.

Da bi bili pouzdani i usporedivi, prilikom sastavljanja financijskih izvještaja potrebno je uzeti u obzir određena pravila i kriterije odnosno standarde. Imamo dvije vrste standarda financijskog izvještavanja, a to su Hrvatski standardi financijskog izvještavanja (HSFI) i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI).

Mali i srednji poduzetnici dužni su sastavljati i prezentirati godišnje financijske izvještaje HSFI-a. Dok veliki poduzetnici i subjekti od javnog interesa (npr. kreditne institucije) trebaju sastavljati godišnje financijske izvještaje primjenjujući Međunarodne standarde financijskog izvještavanja.⁷

Računovodstvene politike obuhvaćaju načela, pravila i postupke. Najpoznatiji je Međunarodni računovodstveni standard koji podrazumijeva dogovorena pravila o pripremanju, priznavanju i prezentaciji računovodstvenih stavki poslovnih subjekata. Izvještaji o novčanim tokovima spadaju u računovodstvenu politiku točnije u Međunarodni računovodstveni standard 7 (MRS 7). Cilj ovog Standarda zahtjeva pružanje informacija o povijesnim promjenama novca i novčanih ekvivalenata subjekta kroz izvještaj o novčanim tokovima koji klasificira novčane tokove razdoblja od poslovnih, investicijskih i financijskih aktivnosti.⁸

---

⁷ NN, (2016), Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, 95/2016

⁸ NN, (1995): Međunarodni računovodstveni standardi, 47/1995

2.2 Definicija izvještaja o novčanim tokovima

Izvještaj o novčanim tokovima je sastavni dio temeljnih financijskih izvještaja. Prikazuje izvore pribavljanja kao i način uporabe novca. Izvještaj o novčanim tokovima iskazuje novčane tokove, tj. priljev i odljev novca i novčanih ekvivalenata u određenom vremenskom razdoblju.⁹

Novac je važan čimbenik u poslovanju svakog poduzeća. Pomoću njega poduzeće kupuje sirovine, materijal potreban za proizvodnju, pribavlja strojeve, pomoću novca podmiruje dospelje obveze i za novac poduzeće prodaje svoje gotove proizvode i robu.¹⁰

Novac cirkulira kroz cijelo poduzeće. Da bi se cirkuliranje odnosno kretanje novca zabilježilo, sastavlja se izvještaj o novčanim tokovima. Izvješće o novčanim tokovima daje informacije menadžerima, investitorima i kreditorima o priljevima i odljevima novca tijekom obračunskog razdoblja.¹¹ Poduzeće s informacijama iz izvještaja o novčanim tokovima i uz bilancu i RDG stvara stvarnu sliku financijskog stanja u poduzeću. Rezultat promjene novca može biti neto povećanje ili smanjenje novca. U Hrvatskoj se ovaj izvještaj izrađuje prema MRS-u 7.¹²

Izvještaj o novčanim tokovima sastoji se od tri dijela: primitci, izdaci i neto novčani tokovi. Primitak novca obuhvaća povećanje obveza, povećanje kapitala i smanjenje novčane imovine kojom poduzeće raspolaže. Izdaci su smanjenje obveza, smanjenje kapitala i povećanje novčane imovine.

Nastanak prihoda je stvarna prodaja proizvoda, robe ili usluga. Na temelju te prodaje slijedi novčana naknada iz čega proizlazi da prvo nastaje prihod i tek nakon toga primitak novca. Kada poduzeće nabavlja nove sirovine javlja se izdatak novca, što se bilježi kao smanjenje obveza i povećanje zaliha sirovina. Rashod će nastati tek onda kad se sirovine utroše u proizvodnom procesu odnosno kada se proizvodi prodaju kupcu u obračunskom smislu, rashod se utvrđuje

---

⁹ NN, (2015): Odluka o objavljivanju Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja, 86/2015

¹⁰ Žager, L., Žager, K. (1999): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 56.

¹¹ Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo

¹² NN, (2015): Hrvatski standard financijskog izvještavanja 1

prilikom prodaje gotovog proizvoda, dok je izdatak novca nastao ranije, prilikom kupnje sirovine.¹³

2.3 Struktura izvještaja o novčanim tokovima

Radi razumijevanja izvještaja kao i samog načina sastavljanja, potrebno je spomenuti osnovne pojmove koji su vezani uz izvještaj o novčanim tokovima. To su sljedeći pojmovi:¹⁴

- novac koji obuhvaća novac u blagajni i na računima u banci
- novčani ekvivalenti su kratkotrajna, visoko likvidna ulaganja koja se vrlo brzo mogu konvertirati u novac i koja nisu pod većim utjecajem rizika promjene vrijednosti
- novčani tokovi jesu priljevi i odljevi novca i novčanih ekvivalenata.
- poslovne aktivnosti su glavne prihodovno-proizvodne aktivnosti subjekta i druge aktivnosti, osim investicijskih i financijskih aktivnosti.
- investicijske aktivnosti su stjecanje i otuđivanje dugotrajne imovine i drugih ulaganja, koja nisu uključena u novčane ekvivalente.
- financijske aktivnosti su aktivnosti koje rezultiraju promjenama u visini i strukturi kapitala i u zaduživanju subjekta.

Izvještaj o novčanim tokovima grupira poduzetničke aktivnosti u tri glavne skupine: poslovne ili operativne aktivnosti, ulagačke (investicijske) aktivnosti i financijske aktivnosti.¹⁵ Razvrstavanje na aktivnosti pruža informaciju koja omogućuje korisnicima da ocijene utjecaj tih aktivnosti na financijski položaj poduzeća, te iznos njegova novca i novčanih ekvivalenata. Ova se informacija također može koristiti da se procijene međuodnosi između aktivnosti. Jedna transakcija može obuhvatiti novčane tokove koji se različito razvrstavaju. Primjer, kada novčana otplata zajma sadrži i kamatu i glavnicu, kamata se može razvrstati kao poslovna aktivnost, a glavnica se može razvrstati kao financijska aktivnost.¹⁶

Poslovne aktivnosti su glavne aktivnosti poduzetnika.

---

¹³ Žager L., Žager K. (1999): Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, str.49-51

¹⁴ Žager L., Žager K. (1999): Analiza financijskih izvještaja, Zagreb, str. 56.

¹⁵ Aljoša Šestanović, Jurica Vukas, Marijana Stojanović (2015) : Znanstveno stručni časopis o obrazovanju za poduzetništvo, Važnost novčanog toka kao pokazatelja kvalitete poduzetničkog uspjeha, str, 123-136

¹⁶ NN, (1995): Međunarodni računovodstveni standard, 47/1995

One stvaraju prihod te u osnovi imaju najveći utjecaj na financijski rezultat poduzeća, na dobit ili gubitak.¹⁷ Aktivnosti su vezane za proizvodnju i prodaju proizvoda i robe, te na pružanje usluga. Tijekovi gotovine od poslovnih aktivnosti ponajprije proizlaze od glavnih aktivnosti koje stvaraju prihode. Točka 14, MRS-a 7 definira poslovne aktivnosti. U tablici 1 vidjet će se podjela na primitke i izdatke od poslovnih aktivnosti.

Tablica 1: Primitci i izdatci od poslovnih aktivnosti

Primitci	Izdatci
Gotovinska prodaja kupcima	Isplata zaposlenicima za plaće i ostalo
Naplata potraživanja od kupca	Plaćanja dobavljačima dobra i usluga
Primljeni predujmovi od operativne aktivnosti	Plaćanje poreza i kazni
Primitci od naplaćenih kamata, naknada, provizija	Povrati novca kupcima
Povrati novca od dobavljača	Dani predujmovi za operativne aktivnosti
Primitci od dobivenih sudskih parnica, penala	Plaćene premije
Primitci od refundacija, milodara, donacije i subvencija	

Izvor: Belak, V: Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zgombić & Partneri, Zagreb, 2006., str. 84.

Investicijske aktivnosti jesu stjecanje i otuđivanje dugotrajne imovine i drugih ulaganja, koja nisu uključena u novčane ekvivalente.¹⁸ Vezane su uz promjene na dugotrajnoj imovini. Dugotrajnu imovinu čine četiri osnovne podskupine, a to su: nematerijalna imovina, materijalna imovina, financijska imovina i potraživanja.¹⁹ Točka 16, MRS-a 7 definira investicijsku aktivnost. U tablici br.2 prikazana je podjela na primitke i izdatke od investicijske aktivnosti.

Tablica 2: Primitci i izdatci od investicijske aktivnosti

Primitci	Izdatci
Dobiveni prodajom nekretnina, opreme i postrojenja poduzeća	Izdatci za nabavu nekretnina
Primici od danih kredita drugim subjektima	Izdatci za dugoročne kredite bankama (dani)
Primici od prodaje vlastitih dionica	Izdatci za ulaganja u dionice drugih subjekata
Primici od prodaje dužničkih instrumenta	Isplate za stjecanje udjela u drugim trgovačkim društvima

Izvor: Belak, V: Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zgombić & Partneri, Zagreb, 2006., str. 85

¹⁷ Žager, L., Žager, K. (1999): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 58.

¹⁸ Narodne novine, (2008): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja 30/2008

¹⁹ Žager, L., Žager, K. (1999): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 59.

Financijske aktivnosti jesu aktivnosti koje rezultiraju promjenom strukture kapitala i zaduživanja poduzetnika.²⁰ Vezane su uz financiranje poslovanja. Odnosno aktivnosti su vezane za sve promjene koje se tiču kapitala i obveza. Financijske aktivnosti uključuju posudbe i vraćanje kratkoročnih i dugoročnih dugova.²¹ U tablici 3 prikazani su primitci i izdaci financijske aktivnosti. Točka 17, MRS-a 7 definira financijsku aktivnost.

Tablica 3: Primitci i izdaci financijske aktivnosti

Primitci	Izdaci
Primitci od emisije dionica	Izdaci za otkup dionica poduzeća
Primitci od primljenih kredita	Izdaci za dividende ili kamate
Primitci od emisije obveznica	Izdaci za otplatu kredita
	Vraćanje gotovinskih pozajmica

Izvor: Belak, V: Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zgombić & Partneri, Zagreb, 2006.

2.4 Metode sastavljanja izvještaja o novčanim tokovima

Izvještaj o novčanim tokovima sistematiziran na poslovne, investicijske i financijske aktivnosti može se sastaviti na osnovi:²²

- a) direktne metode ili
- b) indirektne metode.

Direktnom metodom se evidentiraju svi primici i izdaci gotovine i svrstavaju u tokove poslovnih, investicijskih i financijskih aktivnosti poduzeća. Kod indirektne metode u odnosu prema direktnoj, nema razlike u prezentiranju novčanih primitaka i izdataka iz investicijskih i financijskih aktivnosti. Temeljna razlika je u prezentiranju novčanih primitaka i izdataka od poslovnih aktivnosti.²³

2.4.1 Direktna metoda

Kada poduzeće svoj novčani tijek računa preko direktne metode, prvo što se treba napraviti jest razvrstati primitke i izdatke po aktivnostima: poslovnim, investicijskim i financijskim. Potom se primici oduzimaju od izdataka u svakoj aktivnosti i zbroj tih novčanih tokova pojedinih

²⁰ Narodne novine, (2016): Hrvatski standardi financijskog izvještavanja 120/2016

²¹ Belak V.(2012): Osnove suvremenog računovodstva, Belak Excellens d.o.o., Zagreb, str.59

²² Žager. L., Žager, K. (1999): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb, str. 60.

²³ Narodne novine,(1993): Međunarodni računovodstveni standardu 7, članak 15. br. 90/92

aktivnosti daje konačan novčani tok poduzeća u poslovnoj godini. Poslovne subjekte se potiče da više koriste izvještavanja novčanih tokova od poslovnih aktivnosti primjenom direktne metode zato što ona pruža informacije koje mogu biti korisne za buduće poslovanje odnosno za procjenu budućih novčanih tokova. Prema direktnoj metodi, informacija o glavnim skupinama bruto novčanih primitaka i bruto novčanih isplata može se dobiti.²⁴

- iz računovodstvenih evidencija poduzeća
- usklađivanjem prihoda od prodaje, troškova prodaje i drugih stavki izvještaja o dobiti.

Metoda se zove izravna zbog toga što se sve stavke novčanih primitaka i izdataka određuju neposredno.²⁵ Prikaz izvještaja o novčanom tokovima sastavljen prema direktnoj metodi nalazi se u tablici 4.

Tablica 4: Prikaz direktne metode

Oznaka pozicije	Naziv pozicije
	NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI
1.	Novčani primici od kupaca
2.	Novčani primici od tantijema, naknada, provizija i slično
3.	Novčani primici od osiguranja za naknadu šteta
4.	Novčani primici s osnove povrata poreza
5.	Novčani izdaci dobavljačima
6.	Novčani izdaci za zaposlene
7.	Novčani izdaci za osiguranje za naknade šteta
8.	Ostali novčani primici i izdaci
I.	Novac iz poslovanja
9.	Novčani izdaci za kamate
10.	Plaćeni porez na dobit
A)	NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI
	NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI
1.	Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine
2.	Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata
3.	Novčani primici od kamata
4.	Novčani primici od dividendi
5.	Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga
6.	Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti
II.	Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti
1.	Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine
2.	Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata

²⁴ Narode novine,(1995): Međunarodni računovodstveni standardu 7, br. 47/1995

²⁵ Belak. V. (1995): Menadžersko računovodstvo, Računovodstvo, revizija i financije, Zagreb, RRiF-plus d.o.o. str. 112.

3.	Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga
4.	Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac
5.	Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti
III.	Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti
B)	NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI
	NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI
1.	Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala
2.	Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata
3.	Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi
4.	Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti
	Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti
1.	Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata
2.	Novčani izdaci za isplatu dividendi
3.	Novčani izdaci za financijski najam
4.	Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala
5.	Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti
V	Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti
C)	NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI
1.	Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima
D)	NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA
E)	NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA
F)	NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA

Izvor: Narodne novine, Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, 95/2016

2.4.2 Indirektna metoda

Indirektna metoda računanja novčanih tokova je kompliciranija i duže traje, stoga poduzeća pretežito računaju svoj novčani tijek preko direktne metode.

Iskazuje se ostvareni financijski rezultat usklađen za učinke transakcije nenovčane prirode. Prikazuje se novac osiguran od poslovnih aktivnosti u obliku neto dobitaka koji se korigira za stavke promjena na računima koji utječu na novčane tijekove i stanje novca.

Promjene koje se trebaju izvršiti mogu se razvrstati na tri tipa:²⁶

1. Prilagodbe za stavke koje se ne uključuju u tijekove gotovine, kao što su amortizacija i deprecijacija

²⁶ Belak. V. (1995): Menadžersko računovodstvo, Računovodstvo, revizija i financije, Zagreb, RRiF-plus d.o.o., str. 115-116

2. Prilagodbe za promjene u ne novčanoj tekućoj aktivi i tekućoj pasivi koje su u svezi s operativnim aktivnostima
3. Isključivanje dobitaka i gubitaka koji ne proizlaze od operativnih aktivnosti nego se odnose na investicijske i financijske aktivnosti

Utjecaji na novčane tokove su sljedeći:

- a) Utjecaji koji na novčane tokove proizvodi RDG:
  - amortizacija nematerijalne aktive i deprecijacija materijalne aktive znače rashod, ali ne znače izdatak pa stoga ne smanjuju novčani tijek, nego se pribrajaju neto dobitku kao pozitivna stavka.
  - operativni, investicijski i financijski dobitci utječu pozitivno na tijek gotovine tj. povećavaju novčani tok.
  - operativni, investicijski i financijski gubici utječu negativno na novčani tijek odnosno smanjuju novčani tok.
- b) Utjecaji koji na novčane tokove proizvodi promjene u pozicijama bilance
  - ako se pasiva drži konstantnom, tad je i zbroj pozicija aktive konstantan.
  - ako se sve pozicije, osim novčanih računa, drže konstantnim, a pozicije pasive se mijenjaju primjenom temeljne računovodstvene jednakosti dolazi do sljedećih pravila o utjecajima promjena računa pasive na novčane račune aktive, tj na novčane tokove.

U tablici 5 nalazi se prikaz izvještaja o novčanim tokovima sastavljen prema indirektnoj metodi.

Tablica 5: Prikaz indirektne metode

Oznaka pozicije	Naziv pozicije
	NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI
1.	Dobit prije oporezivanja
2.	Usklađenja:
a.	Amortizacija
b.	Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine
c.	Dobici i gubici od prodaje , nerealizirani dobiti i gubici i vrijednosna usklađenja financijske imovine
d.	Prihodi od kamata i dividendi
e.	Rashodi od kamata
f.	Rezerviranja
g.	Tečajne razlike (nerealizirane)

h.	Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke
I.	Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu
3.	Promjene u radnom kapitalu
a.	Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza
b.	Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja
c.	Povećanje ili smanjenje zaliha
d.	Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala
II.	Novac iz poslovanja
4.	Novčani izdaci za kamate
5.	Plaćeni porez na dobit
A)	NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI
	NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI
1.	Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine
2.	Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata
3.	Novčani primici od kamata
4.	Novčani primici od dividendi
5.	Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga
6.	Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti
III.	Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti
1.	Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine
2.	Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata
3.	Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga
4.	Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac
5.	Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti
IV.	Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti
B)	NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI
	NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI
1.	Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala
2.	Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata
3.	Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi
4.	Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti
V.	Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti
1.	Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata
2.	Novčani izdaci za isplatu dividendi
3.	Novčani izdaci za financijski najam
4.	Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala
5.	Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti
VI.	Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti
C)	NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI
1.	Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima
D)	NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA
E)	NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA
F)	NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA

Izvor: Izvor: Narodne novine, Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, 95/2016

3. TEMELJNI POSTUPCI ANALIZE IZVJEŠTAJA O NOVČANIM TOKOVIMA

Područje analize financijskih izvještaja, kao i izvještaja o novčanim tokovima zauzimaju vrlo značajno mjesto u sveopćoj poslovnoj analizi srednjih i velikih poduzeća. Osnovna zadaća analize je omogućiti razumijevanje izvještaja. Analize i postupci koji se najčešće koristi u analizi svih financijskih izvještaja su:²⁷

- horizontalna analiza
- vertikalna analiza
- analiza pomoću pokazatelja
- specijalizirane analize.

3.1 Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima

Usporedni prikaz apsolutnih svota najvažnijih pozicija izvještaja o novčanim tokovima te promjena tih svota tijekom vremena (za više uzastopnih godišnjih izvještaja) u apsolutnim i relativnim iznosima.²⁸

Izračunava se na sljedeći način:

- ✓ **Apsolutna promjena** : $Iznos\ tekuće\ godine - Iznos\ prethodne\ godine = Apsolutna\ razlika$
- ✓ **Relativna promjena** : $((Iznos\ tekuće - Iznos\ prethodne\ godine) / Iznos\ prethodne\ godine) * 100 = Relativna\ razlika$

Za izračunavanje promjena u pozicijama financijskih izvještaja odnosno izvještaja o novčanim tokovima i njihovo uspoređivanje može se odabrati bazna godina, a ostale se godine uspoređuju s njom na temelju izračuna baznog indeksa.

Temeljem komparativnih financijskih izvještaja provodi se postupak horizontalne analize. Komparativni financijski izvještaji pojavljuju se kao komparativna bilanca, komparativni račun dobiti i gubitka i komparativno izvješće o novčanom toku. Takvi izvještaji sadrže financijske podatke iz nekoliko godina te apsolutne i relativne promjene tih pozicija odnosno njihovo povećanje i smanjenje.

---

²⁷ Dečman, N.(2012): Financijski izvještaji kao podloga za ocjenu sigurnosti i uspješnosti poslovanja malih i srednjih poduzeća u republici hrvatskoj. Ekonomski pregled, 63(7-8), 453.

²⁸ Belak, V.(1995): Menadžersko računovodstvo, RRIF, Zagreb, str. 93

3.2 Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima

Vertikalna analiza prikazuje postotni udjel svake stavke financijskog izvještaja u odnosu na odgovarajući zbroj. Na primjer, u aktivni će tekuća aktiva biti prikazana kao postotni udio ukupne aktive. Iz vertikalne analize mogu se uočiti kako se kreću odnosi među pozicijama tijekom vremena.²⁹ Vertikalna analiza financijskih izvještaja otkriva odnos koji postoji između svake stavke u financijskim izvještajima i određenu stavku koja predstavlja osnovu i označava se sa 100%.

3.3 Pokazatelji izvještaja o novčanim tokovima

Pokazatelj je racionalan broj koji se dobije kada se jedna ekonomska veličina stavlja u odnos s drugom ekonomskom veličinom. Pokazatelj se obično promatra kao nositelj informacija koje su potrebne za upravljanje poslovanjem i razvojem poduzeća.³⁰

Izračunavaju se da bi se stvorila informacijska podloga koja je potrebna za donošenje nekih određenih odluka u poduzeću vezano za poslovanje. O vrsti odluka koje se trebaju donijeti u poduzeću, ovisi koje ćemo pokazatelje koristiti za izračun.

Financijski pokazatelji utvrđeni na temelju izvještaja o novčanom toku su:³¹

- Pokazatelji ocjene likvidnosti i solventnosti
- Pokazatelj kvalitete dobiti
- Pokazatelji kapitalnih izdataka
- Pokazatelji povrata novčanog toka

Ovi pokazatelji osim što koriste informacije iz izvještaja o novčanom toku, koriste i informacije odnosno podatke iz bilance i računa dobiti i gubitka. Služe nam za svrhu ocjene sigurnosti i uspješnosti poslovanja.

---

²⁹ Belak. V. (1995): Međunarodno računovodstvo, Računovodstvo, revizija i financije, Zagreb, str. 99.

³⁰ Abramović K, Tominac Broz S, Cutvarić M, Čevizović I. (2008): Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještaja, RRiF plus d.o.o., Zagreb, str. 620

³¹ Žager, K. (2008): Analiza financijskih izvještaja. 2. prošireno izdanje. Zagreb: Masmedia, str. 279

3.3.1 Pokazatelj ocjene likvidnosti i solventnosti

Pokazatelj ocjene likvidnosti govori o pokriću kamata, tekućih i ukupnih obveza koje poduzeće ima i dividendi. Odnosno prikazao je koliko će novca biti stvoreno u jednom obračunskom razdoblju u kojem poduzeće imati za pokriće cjelokupnih obveza. Koristi se za utvrđivanje ocjene sigurnosti poslovanja.

U tablici broj 6 prikazane su vrste pokazatelja ocjene likvidnosti i kako se računaju.

Tablica 6: Pokazatelji ocjene likvidnosti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
NOVČANO POKRIĆE KAMATA	Novčani tok od poslovnih aktivnosti prije kamata i poreza	Rashodi od kamata
NOVČANO POKRIĆE KRATKOROČNIH OBVEZA	Novčani tok od poslovnih aktivnosti umanjen za isplaćene dividende	Kratkoročne obveze
NOVČANO POKRIĆE UKUPNIH OBVEZA	Novčani tok od poslovnih aktivnosti	Ukupne obveze
NOVČANO POKRIĆE DIVIDENDI	Novčani tok od poslovnih aktivnosti	Novčani izdaci za dividende

Izvor: Žager, K. et al. (2008) Analiza financijskih izvještaja. 2. prošireno izdanje. Zagreb: Masmedia, str. 280.

Novčano pokriće kamata ukazuje na sposobnost podmirenja, odnosno pokrića kamata i zapravo pokazuje koliko su puta rashodi za kamate pokriveni novčanim tokovima iz poslovnih aktivnosti prije kamata i poreza. Za ovaj pokazatelj su zainteresirani vjerovnici jer upućuje na njihovu sigurnost s obzirom na naplatu kamate.³²

Ovaj pokazatelj nam služi da vidimo koliko smo novca stvorili u obračunskom razdoblju da bi pokrili cjelokupne obveze. Kratkoročne obveze su obveze čije je dospijeće kraće od godine dana. Novčana pokrića za kratkoročne i ukupne obveze trebaju biti veći od 0,4 za dobro poslovanje poduzeća.

3.3.2 Pokazatelji kvalitete dobiti

Razlika između računa dobiti i gubitka i izvještaja o novčanim tokovima vidi se preko pokazatelja kvalitete dobiti. Prihodi i rashodi su temeljne kategorije računa dobiti i gubitka koji

³² Žager, K. (2008): Analiza financijskih izvještaja. 2. prošireno izdanje. Zagreb: Masmedia, str. 281.

se priznaju po nastanku poslovnog događaja, dok se izvještaj o novčanim tokovima temelji na novčanoj osnovi, točnije na primitcima i izdatcima novca i novčanih ekvivalenata.

Pokazatelji kvalitete dobiti govore o odnosu novčanih primitaka od poslovnih aktivnosti i prihoda od prodaje te o odnosu novčanih primitaka i dobiti. Pokazatelji kvalitete prihoda istražuju kakve će prihode ostvariti poduzeće u poslovnoj godini, a kvaliteta dobiti se gleda kao nadopuna kvaliteti prihoda jer se po njoj saznaje da li je poduzeće obavilo svoje poslovne aktivnosti te ostvarilo dovoljnu dobit koja je potrebna za egzistenciju poduzeća. Koristi se za ocjenjivanje uspješnosti poslovanja poduzeća.³³ U tablici 7 prikazan je postupak izračuna pokazatelja kvalitete dobiti.

Tablica 7: Pokazatelji kvalitete dobiti

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
KVALITETA PRODAJE (PRIHODA)	Novčani primici po osnovi prodaje	Prihodi od prodaje
KVALITETA DOBITI	Novčani tok od poslovnih aktivnosti	Dobit od poslovnih aktivnosti

Izvor: Žager, K. et al. (2008) Analiza financijskih izvještaja. 2. prošireno izdanje. Zagreb: Masmedia, str. 282.

Kvaliteta dobiti - njegova kontrolna mjera iznosi 1,0 tj. 1:1. što je vrijednost manja to je lošije odnosno pokazuje na velike razlike između dobiti iz poslovanja i novčanog toka iz poslovanja koje su rezultat obračunskih kategorija. Daje nam sliku o odnosu između novčanih primitaka poduzeća iz poslovnih aktivnosti i prihoda od prodaje. Ako je pokazatelj kvalitete prodaje odnosno kvalitete prihoda veći od 1, to znači da su novčani primici od prodaje bili veći od prihoda promatranog razdoblja.

3.3.3 Pokazatelji kapitalnih izdataka

Za poslovanje poduzeća vrlo je važna kapitalna imovina. Pokazatelji kapitalnih izdataka prikazuju sposobnost poduzeća da izdvoji iz svojih novčanih tokova da bi u kratkom roku podmirili svoje kapitalne izdatke. Razmatraju mogućnost nabave kapitalne imovine, financiranja i investiranja. Postupak izračuna pokazatelja kapitalnih izdataka prikazan je u tablici 8.

³³ Žager, K.(2008): Analiza financijskih izvještaja. 2. prošireno izdanje. Zagreb: Masmedia, str. 279

Tablica 8: Pokazatelji kapitalnih izdataka

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
POKAZATELJ NABAVE KAPITALNE IMOVINE	Novčani tok od poslovnih aktivnosti umanjen za isplaćene dividende	Novčani izdaci za nabavu dugotrajne kapitalne imovine
POKAZATELJ FINANCIRANJA	Novčani tok investicijskih aktivnosti	Novčani tok od poslovnih i financijskih aktivnosti
POKAZATELJA INVESTIRANJA	Novčani tok od investicijskih aktivnosti	Novčani tok od financijskih aktivnosti

Izvor: Žager, K. et al. (2008) Analiza financijskih izvještaja. 2. prošireno izdanje. Zagreb: Masmedia, str. 282

Pokazatelj nabave kapitalne imovine – koliko poduzeće mora izdvojiti iz svoje poslovne aktivnosti da bi nabavio kapitalnu imovinu koja mu je potrebna. Pokazatelj investiranja govori nam jeli poduzeće više ulagalo u druge poslove (vrijednosne papire) te tako zaradilo novac ili se koristilo drugim izvorima financiranja. Kod pokazatelja financiranja u omjer je stavljeno sve tri aktivnosti tj. poslovna, financijska i investicijska aktivnost.

3.3.4 Pokazatelji povrata novčanog toka

Pokazatelji povrata novčanog toka promatraju se zajedno sa pokazateljem investiranja jer skupa daju novčani izraz rentabilnosti. Stoga se i ovaj pokazatelj može ubrojiti u pokazatelje koji utvrđuju uspješnost poslovanja poduzeća.³⁴ Formule pokazatelja povrata novčanog toka prikazani su u tablici 9.

Tablica 9: Pokazatelji povrata novčanog toka

NAZIV POKAZATELJA	BROJNIK	NAZIVNIK
NOVČANI TOK PO DIONICI	Novčani tok od poslovnih aktivnosti umanjen za isplaćene dividende	Broj dionica (prosječan broj redovnih dionica)
POVRAT NOVCA NA ULOŽENU IMOVINU	Novčani tok od poslovnih aktivnosti prije kamata i poreza	Ukupna imovina
POVRAT NOVCA NA DUGOVE I KAPITALA	Novčani tok od poslovnih aktivnosti	Dioničarska glavnica (kapital) + dugovi (ukupne obveze)
POVRAT NOVCA NA DIONIČARSKU GLAVNICU	Novčani tok od poslovnih aktivnosti	Dioničarska glavnica (kapital)

Izvor: Žager, K. et al. (2008) Analiza financijskih izvještaja. 2. prošireno izdanje. Zagreb: Masmedia, str. 283.

³⁴ Žager, K. et al. (2008): Analiza financijskih izvještaja. 2. prošireno izdanje. Zagreb: Masmedia, str. 279.

Povrat na uloženu imovinu nam pokazuje koliko se jedna kuna u novčanom toku uvećana za porez i kamatu pretvori u dugotrajnu imovinu. Pokazatelj na uloženi kapital i pokazatelj na uloženi kapital i obveze nam pokazuju isto kao i pokazatelj povrata na uloženu imovinu, samo je razlika u tome da je kod pokazatelja na uloženi kapital i obveze postoje još obveze kao stavka.

Novčani tok po dionici uzima u obzir novčani tok iz poslovnih aktivnosti koji je umanjen za dividende povlaštenih dioničara, što znači da se izuzimaju dividende dioničarima s povlaštenim pravima. Novčani tok po dionici prikazuje koliki je udio novca zarađen od prodaje dionica iz poslovnih aktivnosti.

4. IZRADA I ANALIZA IZVJEŠTAJA O NOVČANIM TOKOVIMA NA PRIMJERU AD PLASTIK D.D.

4.1 Općenito o poduzeću AD Plastik d.d.³⁵

Slika 1: Logo AD Plastik d.d.

Izvor: Internet, <https://s.moj-posao.org/data/images/preview/company-logo/6b/fe60b5b6-frame-600x315x100.png>

Dioničko društvo AD Plastik najveći je hrvatski proizvođač plastičnih dijelova za automobilsku industriju. Nastalo je 1992.godine kad se izdvojilo iz bivše Jugoplastike³⁶ odnosno Jugoplastika se raspala na dvije tvrtke Diokom Novi d.o.o, Split (obuća) i AD Plastik, Split (auto dijelovi). 1996. godine se oblikovalo kao d.d., pod današnjim imenom. 2001. godine se privatiziralo odnosno proveo se program radničkog dioničarstva, koji se uspio realizirati te su djelatnici AD Plastik-a danas vlasnici skoro 1/5 dionica svoje tvrtke.

Društvo za proizvodnju dijelova i pribora za motorna vozila i proizvode iz plastičnih masa. Svojom inovativnošću održavaju poslovni uspjeh, a vizija im je postati tržišni lider na području istočne Europe. AD Plastik ima 8 tvornica u 5 država. U Hrvatskoj su dvije tvornice smještene u Solinu i Zagrebu, a ostale su u Srbiji, Sloveniji, Rusiji i Rumunjskoj.

Fokusirani su na potrebe kupca stoga rade kontinuirano na unapređenju razvoja i kvalitete proizvoda, a koriste različite tehnologije i materijale. Potvrdu odlične kvalitete vidimo u

---

³⁵ Prema podacima o AD Plastik d.d., raspoloživo na <http://www.adplastik.hr/hr/>

³⁶ Jugoplastika je tvornica konfekcije, galanterije, obuće, proizvoda iz termoplastičnih materijala te stakloplastike, nastala 1952.godine. 1968. Započinje razvoj i proizvodnja proizvoda namijenjenih automobilske industriji.

2013.godini kad se isporučilo u prosjeku samo 0,6 komada loših proizvoda, a planom je dopušteno 27. Proizvode auto dijelove za 90 tipova vozila. Najvažniji kupci s kojima su razvili uspješnu proizvodnju i suradnju su: Peugeot, Citroen, Toyota, Ford, Opel, BMW, Volkswagen, Renault i mnogi drugi.

AD Plastik je multinacionalna kompanija i najveći je hrvatski proizvođač auto dijelova odnosno plastičnih dijelova interijera i eksterijera za automobile. Zapošljava oko 2100 zaposlenika, od čega u Hrvatskoj posluje preko 1200 zaposlenika.

AD Plastik je prema kriterijima Zakona o računovodstvu uvrštavamo u velike poduzetnike. Poduzeće ima ukupnu aktivu oko 1 milijardu kuna, prihode oko 700 milijuna. Sukladno propisima ZOR-a ovo poduzeće primjenjuje Međunarodne standarde financijskog izvještavanja.

Ključne vrijednosti su :

- Vjerodostojnost – činiti što je ispravno
- Izvrsnost
- Kreativnost – potraga za novim idejama
- Odgovornost – skrb za sve dioničare
- Tradicija – dugogodišnje iskustvo stvaranja

„Osnovni su razlog dobrih ostvarenih rezultata stabilna proizvodnja i ispunjeni operativni planovi svih naših ključnih kupaca te jasno postavljena strategija poslovanja i njena realizacija. Dobri rezultati u ruskim tvornicama ukazuju na konačni prestanak pada prodaje, odnosno prve naznake oporavka na ruskom tržištu. Svoje poslovanje i nadalje usmjeravamo prema rastu na postojećim tržištima, optimizaciji poslovanja, ali i otvaranju novih tržišta. Tržišna vrijednost naše kompanije kontinuirano raste, što nam je dodatan poticaj i potvrda uspješne realizacije postavljene strategije poslovanja. Uvjeran sam kako ćemo ostvariti zadane planove i ciljeve i time nastaviti trend jačanja financijske pozicije naše kompanije“, rekao je Marinko Došen.³⁷

---

³⁷ J.Vrdoljak, (2017): Jutarnji list, članak U AD Plastik Grupi rast prihoda I dobiti ističu dobre rezultate u njihovim ruskim tvornicama, raspoloživo na (<https://www.jutarnji.hr/biznis/tvrtke/u-ad-plastik-grupi-rast-prihoda-i-dobiti-isticu-dobre-rezultati-u-njihovim-ruskim-tvornicama/5974401/>)

AD Plastik osvojio je po prvi put Nagradu Zagrebačke banke u kategoriji Dionica s najvećim porastom cijene. Dobio je Nagradu za najveći napredak prema Indeks DOP-u u 2016. godini i nagradu u kategoriji srednje proizvodne investicije. AD Plastik d.d. ocijenjen je kao jedna od najuspješnijih kompanija u području korporativnog upravljanja u Hrvatskoj i osvojio je Nagradu za izvrsnost u korporativnom upravljanju.³⁸

Prvi čovjek AD Plastika Marinko Došen je jedan od najzadovoljnijih hrvatskih menadžera. Izjavio je: „Kada sam prije 15 mjeseci došao na čelo AD Plastika, osnovni cilj bila je optimizacija poslovanja, povećanje konkurentnosti, efikasnost proizvodnje i profitabilnost. Sve smo to ostvarili. Promjene koje provodimo su značajne, ali uz jasnu viziju koju imamo siguran sam u uspjeh AD Plastika. Mi smo kvalitetan i pouzdan partner, s dugogodišnjim iskustvom u autoindustriji, i to su naše komparativne prednosti.“³⁹

4.2 Analiza izvještaja o novčanim tokovima poduzeća AD Plastik d.d.

Analiza služi za upravljanje, ali i planiranje. Korisnici tih analiza su menadžeri, vlasnici i kreditori.

Podaci iz izvještaja o novčanim tokovima poduzeća AD Plastik d.d. za 2013. i 2014. godinu bit će prikazani u tablici 10, točnije prikazana će biti indirektna metoda izvještaja o novčanom toku u razdoblju od 01.01. 2014. do 31.12.2014.

U tablici 11 nalaze se podaci za 2015. i 2016. godinu odnosno od 01.01.2016. do 31.12.2016. godine. Prikazane tablice koristit će nam u izračunu vertikalne analize, horizontalne analize te analize pomoću pokazatelja.

Tablica 10:

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU - Indirektna metoda u razdoblju 01.01.2014. do 31.12.2014.

Obveznik: GRUPA AD PLASTIK

³⁸ Godišnji izvještaj AD Plastik Grupe (2016)

³⁹ D. Gudić, (2016): Slobodna Dalmacija, članak Prvi čovjek Ad Plastika otkriva tajnu uspjeha

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1. Dobit prije poreza	001	28,406,203	5,060,553
2. Amortizacija	002	50,369,728	58,989,516
3. Povećanje kratkoročnih obveza	003	223,647,968	115,817,380
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	004		7,650,784
5. Smanjenje zaliha	005		477,420
6. Ostalo povećanje novčanog tijeka	006	694,676	
I. Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (001 do 006)	007	303,118,575	187,995,653
1. Smanjenje kratkoročnih obveza	008		
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja	009	77,483,458	
3. Povećanje zaliha	010	10,807,254	
4. Ostalo smanjenje novčanog tijeka	011		24,369,361
II. Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (008 do 011)	012	88,290,712	24,369,361
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (007-012)	013	214,827,863	163,626,292
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (012-007)	014	0	0
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	015		
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	016		
3. Novčani primici od kamata	017	21,885,416	5,787,620
4. Novčani primici od dividendi	018	26,538,412	41,227,210
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	019		
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (015 do 019)	020	48,423,828	47,014,830
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	224,082,741	134,441,768
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	022		
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	023		
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (021 do 023)	024	224,082,741	134,441,768
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (020-024)	025	0	0
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (024-020)	026	175,658,913	87,426,938
NOVČANI TIJEK OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	027		
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	028	54,352,239	80,496,166
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	029		8,346,292
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (027 do 029)	030	54,352,239	88,842,458
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	031	11,490,630	71,931,450
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	032	33,621,322	33,342,576
3. Novčani izdaci za financijski najam	033		

4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	034	476,872	
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	035	31,549,042	80,905,263
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (031 do 035)	036	77,137,866	186,179,289
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI (030-036)	037	0	0
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI (036-030)	038	22,785,627	97,336,831
Ukupno povećanje novčanog tijeka (013 – 014 + 025 – 026 + 037 – 038)	039	16,383,323	0
Ukupno smanjenje novčanog tijeka (014 – 013 + 026 – 025 + 038 – 037)	040	0	21,137,477
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	041	12,559,745	28,943,068
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	042	16,383,323	
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	043		21,137,477
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	044	28,943,068	7,805,591

Izvor: Podaci iz izvještaja o novčanim tokovima, indirektna metoda u razdoblju 2013-2014.godine

Tablica 11:

**IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU - Indirektna metoda
u razdoblju 01.01.2016 do 31.12.2016.**

Obveznik: AD PLASTIK GRUPA			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1. Dobit prije poreza	001	46,362,097	49,114,713
2. Amortizacija	002	73,198,275	77,115,461
3. Povećanje kratkoročnih obveza	003	0	0
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	004	75,071,854	8,909,114
5. Smanjenje zaliha	005	0	0
6. Ostalo povećanje novčanog tijeka	006	0	14,745,148
I. Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (001 do 006)	007	194,632,226	149,884,436
1. Smanjenje kratkoročnih obveza	008	241,289,547	25,786,382
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja	009	0	0
3. Povećanje zaliha	010	3,471,276	9,778,928
4. Ostalo smanjenje novčanog tijeka	011	3,822,360	15,357,819
II. Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (008 do 011)	012	248,583,183	50,923,129
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (007-012)	013	0	98,961,307

A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (012-007)	014	53,950,957	0
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	015	0	6,708,317
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	016	0	128,508
3. Novčani primici od kamata	017	1,275,102	0
4. Novčani primici od dividendi	018	41,736,765	46,079,566
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	019	0	3,581,230
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (015 do 019)	020	43,011,867	56,497,621
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	20,491,376	54,287,214
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	022	0	0
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	023	0	0
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (021 do 023)	024	20,491,376	54,287,214
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (020-024)	025	22,520,491	2,210,408
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (024-020)	026	0	0
NOVČANI TIJEK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	027	0	0
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	028	65,449,653	100,064,791
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	029	6,160,560	0
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (027 do 029)	030	71,610,213	100,064,791
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	031	0	149,625,188
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	032	0	50,044,304
3. Novčani izdaci za financijski najam	033	0	3,528,375
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	034	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	035	35,601,564	0
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (031 do 035)	036	35,601,564	203,197,867
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI (030-036)	037	36,008,649	0
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI (036-030)	038	0	103,133,076
Ukupno povećanje novčanog tijeka (013 – 014 + 025 – 026 + 037 – 038)	039	4,578,183	0
Ukupno smanjenje novčanog tijeka (014 – 013 + 026 – 025 + 038 – 037)	040	0	1,961,362
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	041	7,805,591	12,383,774
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	042	4,578,183	0
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	043	0	1,961,362
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	044	12,383,774	10,422,412

Izvor: Podaci iz izvještaja o novčanim tokovima, indirektna metoda u razdoblju 2015-2016.godine

4.2.1 Horizontalna analiza izvještaja o novčanim tokovima poduzeća AD Plastik d.d.

Izračun horizontalne analize prikazan je u tablici 12. Prikazana će biti samo apsolutna razlika neto povećanje ili smanjenje novčanih tokova svih triju aktivnosti u razdoblju od 2013. do 2016.godine.

Tablica 12 : Izračun horizontalne analize izvještaja o novčanim tokovima poduzeća AD Plastik d.d.

Stavke					Apsolutna razlika	
	2013	2014	2015	2016	2014/13	2016/15
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	214,827,863	163,626,292	-53,950,957	98,961,307	-51,201,571	152,912,264
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	-175,658,913	-87,426,938	22,520,491	2,210,408	88,231,975	-20,310,083
NOVČANI TIJEK OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI	-22,785,627	-97,336,831	36,008,649	-103,133,076	-74,551,204	-139,141,725
UKUPNO NOVČANOG TOKA	16,383,323	-21,137,477	4,578,183	-1,961,361	-37,520,800	-6,539,544
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	12,559,745	28,943,068	7,805,591	12,383,774	16,383,323	4,578,183
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA	28.943,068	7,805,591	12,383,774	10,422,412	-21,137,477	-1,961,362

Izvor: Izrada autora prema podacima iz izvještaja o novčanim tokovima, razdoblja 2013. do 2016. godine

Ukupni novčani tokovi su u 2013. i 2015. godini pozitivni, dok u 2014. i 2016. godini negativni. Isto tako, apsolutna razlika ukupnih novčanih tokova je negativna u oba slučaja 2014./13. i 2016/2015. godinu.

Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti su pozitivni. Pozitivni su zbog povećanja kratkoročnih obveza, amortizacije i veće dobiti prije poreza. U 2013. godini novčani tijek od poslovnih aktivnosti iznosio je 214,827,863 kn, veći za 51,201,571 kn u odnosu na 2014. godinu. Odnosno 2014. godina je slabo poslovala u odnosu na 2013. godinu. Jedino u 2015. godini iznos je u

minusu, jer prevladavaju veće kratkoročne obveze. Dok su apsolutne razlike u 2016./15 pozitivne.

Novčani tokovi od financijskih aktivnosti su svi negativni osim iznosa u 2015.godini. Negativni su jer su u sve tri godine veći novčani izdaci nego primici vezani za kredite. U 2014. godina je veća u donosu na 2013.godinu za 74,551,204 kn. Novac i novčani ekvivalenti na početku, ali i na kraju razdoblja su pozitivni. 2016. godina je veća od 2015. godine za 4,578,183 kn, dok 2014.godina u odnosu na 2013.godinu iznosi 16,383,323 kn.

4.2.2 Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima poduzeća AD Plastik d.d.

U tablici 13 prikazat će se vertikalna analiza izvještaja o novčanom toku poslovnih aktivnosti poduzeća AD Plastik d.d. za godine od 2013. do 2014. godine. A u tablici 14 će biti prikazana analiza od 2015. do 2016. godine.

Tablica 13 : Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima poslovnih aktivnosti za 2014./2013.godinu

	2013	%	2014	%
Dobit prije poreza	28,406,203	9.37131715	5,060,553	2.691846
Amortizacija	50,369,728	16.6171697	58,989,516	31.37813
Povećanje kratkoročnih obveza	223,647,968	73.7823368	115,817,380	61.60641
Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	0	0	7,650,784	4.06966
Smanjenje zaliha	0	0	477,420	0.253953
Ostalo povećanje novčanog tijeka	694,676	0.22917632	0	0
Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti	303,118,575	100	187,995,653	100
Smanjenje kratkoročnih obveza	0	0	0	0
Povećanje kratkotrajnih potraživanja	77,483,458	87.7594667	0	0
Povećanje zaliha	10,807,254	12.2405333	0	0

Ostalo smanjenje novčanih tijeka	0	0	24,369,361	100
Ukupno smanjenje novčanih tijeka od poslovnih aktivnosti	88,290,712	100	24,369,361	100

Izvor: izrada autora po podacima iz izvještaja o novčanim tokovima poslovnih aktivnosti za godinu 2013.-2014.

Tablica 14 : Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima poslovnih aktivnosti za 2016./2015. godinu

	2015	%	2016	%
Dobit prije poreza	46,362,097	23.8204	49,114,713	32.76839
Amortizacija	73,198,275	37.6085	77,115,461	51.44995
Povećanje kratkoročnih obveza	0	0	0	0
Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	75,071,854	38.5711	8,909,114	5.943989
Smanjenje zaliha	0	0	0	0
Ostalo povećanje novčanog tijeka	0	0	14,745,148	9.837678
Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti	194,632,226	100	149,884,436	100
Smanjenje kratkoročnih obveza	241,289,547	97.0659	25,786,382	50.63786
Povećanje kratkotrajnih potraživanja	0	0	0	0
Povećanje zaliha	3,471,276	1.39642	9,778,928	19.20331
Ostalo smanjenje novčanih tijeka	3,822,360	1.53766	15,357,819	30.15883
Ukupno smanjenje novčanih tijeka od poslovnih aktivnosti	248,583,183	100	50,923,129	100

Izvor: izrada autora po podacima iz izvještaja o novčanim tokovima poslovnih aktivnosti za godinu 2015.-2016.

Prilikom sastavljanja vertikalne analize izvještaja o novčanim tokovima vrijednost svake stavke u izvještaju dijeli se s ukupnim iznosom neto povećanja ili smanjenja novčanih tokova poslovne aktivnosti i množi se sa 100 kako bi izračunali relativne iznose odnosno postotak.

Promatramo li vertikalnu analizu izvještaja o novčanim tokovima poslovnih aktivnosti najveći udio u povećanju poslovnih aktivnosti odlazi na povećanja kratkoročnih obveza čak 73,78%. U svim godinama najveći udio na kraju odlazi na amortizaciju i na povećanje kratkoročnih obveza, jedino u 2015.godini najveći udio ide na smanjenje kratkotrajnih potraživanja pa na amortizaciju.

Udio amortizacije u ukupnom povećanju novčanih tokova poslovnih aktivnosti raste iz godine u godinu. Stavka smanjenje zaliha sudjeluje u udjelu za povećanje poslovnih aktivnosti samo u 2014.godini. Udio u smanjenju zaliha čini 0,25% ukupnog povećanja novčanih tokova od poslovnih aktivnosti.

Najveći udio u ukupnom smanjenju novčanih tokova poslovnih aktivnosti otpada na smanjenje kratkoročnih potraživanja. U 2016.godini nakon smanjenja kratkoročnih obveza, nalazi se povećanje zaliha.

4.2.3 Analiza izvještaja o novčanim tokovima pomoću pokazatelja na poduzeću AD Plastik d.d

Tablica 15: 3 mini tablice sa izračunima financijskih pokazatelja novčanih tokova

1.Pokazatelji ocjene likvidnosti

	2013.	2014.	2015.	2016
Novčano pokriće kratkoročnih obveza	0,35	-0,26	-0,14	0,12
Novčano pokriće kamata	3,69	2,63	-0,33	1,01
Novčano pokriće ukupnih obveza	0,28	0,02	-0,08	0,16
Novčano pokriće dividendi	6,39	4,91	/	1,98

Izvor: izrada autora

Za dobro i normalno poslovanje poduzeća ovi pokazatelji moraju biti veći od 0,4. Pokriće kratkoročnih obveza u 2014., 2015. i 2016. godini bilo je negativno u odnosu na 2013 godinu koji iznosi 0,35i pozitivan je ali opet manji od 0,4. Novčano pokriće ukupnih obveza u 2013. godini iznosi 0,28 što znači da 28% ukupnih obveza pokriveno novčanim tokovima iz poslovnih aktivnosti.

Novčano pokriće kamata u 2013. godini iznosilo je 3,69, veće za 1,06 u odnosu na 2014 godinu. Dok je pokriće kamata u 2015 godini negativno. Iznos u 2013. godini je 3,69 što znači da su rashodi za kamate pokriveni 3,69 puta novčanim tokovima iz poslovnih aktivnosti.

2. Pokazatelji kvalitete dobiti

	2013.	2014.	2015.	2016.
Kvaliteta prihoda	0	0	0	0,007
Kvaliteta dobiti	0,71	0,87	-0,28	0,66

Izvor: izrada autora

Kvaliteta dobiti mora iznositi 1,0 da je poslovanje u dobrom toku, ako je vrijednost manja to pokazuje loše stanje poduzeća. Poslovanje je loše u svim godinama, ali u 2014. godini je najbliži iznos broju 1.

3. Pokazatelji kapitalnih izdataka

	2013.	2014.	2015.	2016.
Pokazatelj nabave kapitalne imovine	0,81	-1,26	-2,63	0,90
Pokazatelj financiranja	-0,91	-1,32	-1,26	-0,53
Pokazatelj investiranja	7,71	0,90	0,63	-0,02

Izvor: izrada autora

Najveći pokazatelj investiranja je u 2013. godini i iznosi 7,71, dok su ostali iznosi svi manji od 1. Pokazatelji financiranja u svim godinama su negativni.

5. ZAKLJUČAK

U temeljnim financijskim izvještajima korisnici pronalaze najvažnije informacije vezane za poslovanja poduzeća s ciljem donošenja odluka i odlučivanja za daljnje poslovanje. Izvještaj o novčanim tokovima dijele se prema aktivnostima. Te aktivnosti pružaju informacije i korisnicima pružaju pogled na utjecaj koje imaju na financijski položaj. Korisnike izvještaja o novčanim tokovima zanima kako će ekonomski subjekt ostvariti i trošiti novac i novčane ekvivalente zato što se novac koristi za vođenje poslova i da se podmire obveze.

U ovom radu, primjenom nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja točnije izvještaja o novčanim tokovima, izvršena je financijska analiza dioničkog društva AD Plastik za razdoblje od 2013. do 2016. godine. AD Plastik d.d. je najveći hrvatski proizvođač plastičnih masa za automobilsku industriju sa sjedištem u Solinu. Primarna djelatnost im je proizvodnja dijelova i pribora za motorna vozila. Zapošljava sveukupno oko 2121 osobu od čega u Hrvatskoj zapošljava oko 1193 zaposlenika. Najveći udio zaposlenih je u Hrvatskoj s dobnom granicom od 30 do 35 godina.

Analiza se provodila da bi se utvrdio financijski položaj i uspješnost dioničkog društva AD Plastik. Uspješnost društva će se izračunati pomoću pokazatelja. Poslovanje AD Plastik d.d. u 2013. godini završila je s pozitivnim rezultatom. Zbog početka proizvodnje novih vozila i novih troškova, 2013. godine je smanjena profitabilnost. Iako je imala smanjenju profitabilnost zbog plasiranja novih proizvoda, uspjeli su ostvarivati rast prihoda. U financijskom izvještaju o novčanim tokovima može se uočiti da je dobit prije poreza u 2015. godini porastao u odnosu na 2014.godinu i to za 21.13%.

Novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti u 2014. godini smanjili su se u odnosu na prethodnu godinu, odnosno na 2013.godinu. Amortizacija je svake godine sve veća i veća. U 2013.godini iznosila je 50,369,728 kn, dok je u 2016. godini iznosila oko 77 milijuna kn. Vertikalnom analizom izvješća o novčanim tokovima mogu se uočiti izvori novca i novčanih ekvivalenata, odnosno može se uočiti u koje svrhe se koriste najznačajnija novčana sredstva, a da bi slika bila potpuna, potrebno je ove informacije upotpuniti s podacima iz izvještaja o novčanim tokovima

ali i s ostalim financijskim izvještajima. Najveći udio u povećanju novčanog toka od poslovnih aktivnosti imaju povećane kratkoročne obveze i amortizacija.

Iz podataka odnosno izračuna pokazatelja, možemo vidjeti da AD Plastik d.d. nema likvidnost u svim godinama, jer su pokriće kratkoročnih, ali i ukupnih obveza manji od 0,4. To znači da poduzeće ipak nije imalo za podmiri svoje obveze. Novčano pokriće ukupnih obveza u 2016. godini iznosi 0,16 što znači da 16% ukupnih obveza pokriveno novčanim tokovima iz poslovnih aktivnosti. Pokazatelji kvalitete dobiti nam govori da je poduzeće završilo s dobiti, ali su najveću dobit imali u 2014. godini. Govore se da je poduzeće nelikvidno tj. poduzeće nije sposobno u roku podmiriti sve svoje tekuće obveze. Cjelokupna analiza nam govori da je AD Plastik d.d. u stabilnoj financijskoj situaciji bar za sada.

Bez zdravog toka aktivnosti pogotovo poslovnih aktivnosti poduzeće teže može računati na izdašne kreditne i druge financijske izvore. Potrebno je uvijek svježeg vanjskog izvora novca. Društvo AD Plastik ostvarilo je zavidne rezultate u 2016. godini, čime nastavlja trend prošlogodišnjih poslovanja. U poslovanju se poslovni novčani tokovi znaju koristiti kao pokazatelj kvalitete računovodstvene dobiti. O ostvarenim novčanim tokovima ovisi koliko će poduzeće dugo opstati.

LITERATURA

Knjige:

1. Abramović K, Tominac Broz S, Cutvarić M, Čevizović I. (2008): Primjena hrvatskih standarda financijskog izvještaja, RRiF plus d.o.o., Zagreb,
2. Aljoša Šestanović, Jurica Vukas, Marijana Stojanović (2015.) : Znanstveno stručni časopis o obrazovanju za poduzetništvo, Važnost novčanog toka kao pokazatelja kvalitete poduzetničkog uspjeha
3. Belak, V. (1995): Menadžersko računovodstvo, RRiF, Zagreb,
4. Belak. V. (2006): Menadžersko računovodstvo, Računovodstvo, revizija i financije, Zagreb, RRiF-plus d.o.o.,
5. Belak, V. (2006): Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zgombić & Partneri, Zagreb,
6. Belak V. (2012): Osnove suvremenog računovodstva, Belak Excellens d.o.o., Zagreb
7. D. Gudić, (2016): Članak Slobodne Dalmacije, biznis, Prvi čovjek AD Plastika otkriva tajnu uspjeha
8. Dečman, N. (2012). Financijski izvještaji kao podloga za ocjenu sigurnosti i uspješnosti poslovanja malih i srednjih poduzeća u republici hrvatskoj. Ekonomski pregled, 63(7-8), 453.
9. Vidučić LJ., 2006: Financijski menadžment, RRiF, Zagreb
10. Zelenika, R. (2000): Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela, Ekonomski fakultet, Rijeka
11. Žager. L., Žager, K. (1999): Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, Zagreb,
12. Žager, K. et al. (2008) Analiza financijskih izvještaja. 2. prošireno izdanje. Zagreb: Masmedia,

Zakon:

1. Narodne novine, 1993: Međunarodni računovodstveni standardu 7, članak 15. br. 90/92
2. Narodne novine, (1995.), Međunarodni računovodstveni standardi, br.47/1995
3. Narodne novine, (2016.), Zakon o računovodstvu, br. 120/2016
4. Narodne novine, (2016.), Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja

5. Narodne novine (2015.), Hrvatski standard financijskog izvještavanja, br.78/15, 30/2008

Ostalo:

1. Godišnja izvješća: ADPL-fin2013-1Y-REV-N-HR, ADPL-fin2014-1Y-REV-N-HR, ADPL-fin2015-1Y-REV-N-HR, ADPL-fin2016-1Y-REV-N-HR

Internet izvori:

1. <http://www.adplastik.hr/hr/>(30.09.2017)
2. Godišnji izvještaj AD Plastik Grupe (2016) (20.12.2017)
3. <https://www.jutarnji.hr/biznis/tvrtke/u-ad-plastik-grupi-rast-prihoda-i-dobiti-isticu-dobre-rezultati-u-njihovim-ruskim-tvornicama/5974401/> (20.12.2107)

POPIS TABLICA

1. Tablica 1: Primitci i izdatci od poslovnih aktivnosti, str. 10
2. Tablica 2: Primitci i izdatci od ulagačkih aktivnosti, str. 10
3. Tablica 3: Primitci i izdatci financijske aktivnosti, str.11
4. Tablica 4: Prikaz direktne metode, str. 12
5. Tablica 5. Prikaz indirektne metode, str. 14
6. Tablica 6. Pokazatelji ocjene likvidnosti, str. 18
7. Tablica 7: Pokazatelji kvalitete dobiti, str. 19
8. Tablica 8 : Pokazatelji kapitalnih izdataka, str. 20
9. Tablica 9: Pokazatelji povrata novčanog toka, str. 20
10. Tablica 10: Izvještaj o novčanom tijeku – indirektna metoda u razdoblju 01.01.2014 do 31.12.2014., str. 25
11. Tablica 11 : Izvještaj o novčanom tijeku – indirektna metoda u razdoblju 01.01.2016 do 31.12.2016., str. 26
12. Tablica 12: Izračun horizontalne analize izvještaja o novčanim tokovima poduzeća AD Plastik d.d., str. 28
13. Tablica 13: Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima poslovnih aktivnosti za 2014./2013.godinu, str. 29
14. Tablica 14: Vertikalna analiza izvještaja o novčanim tokovima poslovnih aktivnosti za 2016./2015. godinu, str.30
15. Tablica 15 : 3 mini tablice sa izračunima financijskih pokazatelja novčanih tokova, str. 31-33

POPIS SLIKA

1. Slika 1: Logo AD Plastik d.d., str. 20

SAŽETAK

Najvažnije se informacije prikupljaju putem financijskih izvještaja. Financijski izvještaji nam daju detaljne informacije o kapitalu, imovini i obvezama poduzeća, ali i podatke o strukturi prihoda i rashoda, novčanim priljevima i odljevima te o promjenama u vlasničkoj strukturi. Predmet provedbe analize financijskih izvještaja u ovom radu, u razdoblju od 2013. do 2016. godine, je poduzeće tj. dioničko društvo AD Plastik. AD Plastik d.d. je najveći hrvatski proizvođač plastičnih masa za automobilsku industriju sa sjedištem u Solinu.

U radu su prikazani postupci i rezultati provedbe analize izvještaja o novčanom toku na primjeru poduzeća AD Plastik d.d., Solin. Problem istraživanja bila je analiza izvješća o novčanom toku putem horizontalne i vertikalne analize te putem pokazatelja. Pokazatelja imamo četiri vrste, a to su pokazatelj likvidnosti, pokazatelj kvalitete dobiti, pokazatelj kapitalni izdataka te pokazatelj povrata novčanog toka. A cilj rada je objasniti analize na praktičnom primjeru.

Ključne riječi: novčani tok, pokazatelji, analiza financijskih izvještaja

SUMMARY

The most important pieces of information are collected through accounting via financial reports. The financial statements provide us with detailed information about the company's equity, assets and liabilities, as well as data on the structure of income and expense, cash flows and outflows and changes in ownership structure. The subject of implementation of the financial statements analysis in this paper, for the period 2013 to 2016, is the company, i.e. the joint stock company AD Plastik. AD Plastik d.d. is the largest Croatian plastics manufacturer for the automotive industry based in Solin.

This paper presents the methods and results of the analysis of the cash flow analysis of the company AD Plastik d.d., Solin. The research problem was an analysis of cash flow reports through horizontal and vertical analysis and indicators. There are four types of indicator: liquidity, quality of profit, capital expenditures indicators. The aim of this paper is to explain this analysis in a practical example.

Key words: cash flow, indicators, analysis of financial statements